

עפ"ת 15471/04/16 - ויאם עלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 15471-04-16 עלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 1

בפני	כבוד השופט אמיר טובי
המבקש	ויאם עלי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט ש' בנג'ו) בתת"ע 4118-11-14 מיום 24.9.15, אשר ניתן בהעדר המבקש, ובגדרו הורשע הלה בנהיגה בשכרות, בכך שבדגימת אוויר נשוף נמצא בגופו אלכוהול בכמות של 505 מק"ג. בגזר דינו, הטיל בית משפט קמא על המבקש פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 36 חודשים, 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, וקנס בסך 2,500 ₪.

לטענת המבקש, יומיים עובר לדין שנקבע לשמיעת הראיות, הוגשה לתיק בית המשפט בקשה לדחיית המועד, מהטעם שזה חל בחג הקורבן של העדה המוסלמית, אותו מציין המבקש ובמהלכו שהה בא כוחו בחו"ל. אלא שבית משפט קמא לא נתן כל החלטה בבקשה עד למועד הדיון שאז דחה אותה ודן את המבקש בהעדרו. לטענת המבקש, טעה בית משפט קמא שעה שסרב לדחות את הדיון, בפרט כאשר מדובר בחג שמועדו המדויק אינו ידוע מראש. אמנם מועד הדיון נקבע בנוכחות עו"ד שהופיע בשמו של בא כוחו, אולם זה הופיע לצורך כפירה בכתב האישום בלבד ולא היה מוסמך לנהל הגנת המבקש.

בעקבות פסק הדין הגיש המבקש בקשה לביטולו אלא שבקשתו זו נדחתה על ידי בית משפט קמא בהחלטה מיום 10.12.15. לטענת המערער, טעה בית משפט קמא משדחה בקשתו זו מבלי שניתנה תגובת המשיבה, אף שזו נתבקשה. הודגש כי כתב האישום ייחס למבקש עבירה חמורה והוא הורשע מבלי שניתן לו יומו בבית המשפט. לגופו של עניין נטען כי סיכויי הגנתו טובים, בפרט נוכח כשלים מהותיים העולים מחומר הראיות, על חלקם הצביע בבקשתו לביטול פסק הדין.

יוער כי הודעת הערעור הוגשה תחילה מבלי שנתבקשה או ניתנה החלטה על הארכת המועד להגשתה. בהחלטתי מיום

עמוד 1

10.4.16 התבקש המבקש לנמק האיחור בהגשת הערעור ובעקבות כך טען כי האיחור נעוץ במצבו הכלכלי הקשה. זאת בייחוד נוכח העובדה כי בית משפט קמא התנה עיכוב ביצוע גזר הדין בהפקדת סכום של 3,000 ₪ אותו לא יכל לגייס.

בתגובתה מיום 22.4.16 התנגדה המשיבה להארכת המועד הואיל ולא נמצאה סיבה מוצדקת לאיחור הניכר בהגשת הערעור. המשיבה עמדה על כך שאין בהתניית עיכוב הביצוע בהפקדה כספית כדי למנוע הגשת הערעור במועד.

כידוע, על פי הפסיקה, בערעורים פלייט, לא נדרש המבקש הארכת מועד להציג "טעם מיוחד", ודי בהצגת "טעם ממשי המניח את הדעת". בהקשר זה על בית המשפט לשקול, בין היתר, את משך האיחור, את ההצדקה הנטענת לאיחור, את מהות ההליך העיקרי ואת סיכויי הלכאוריים של המבקש (ראו בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.07.06); בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.08.09), בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל (8.1.14)). יודגש, כי על אף הגישה המקלה יחסית בהשוואה להליך האזרחי, הובהר לא פעם כי נוכח עקרון סופיות הדיון והסתמכות הצדדים, הכלל הוא שגם בהליך הפלילי יש להקפיד על קיום המועדים הנקובים בחוק, וכי הארכת מועד תינתן רק מקום שבו הוצג טעם ממשי המניח את הדעת (בש"פ 7424/13 פיטוסי נ' מדינת ישראל (20.11.13)).

במקרה דנן, מדובר באיחור של למעלה מחודשיים בהגשת הערעור. צודקת המשיבה בטענתה כי התניית עיכוב ביצוע גזר הדין בהפקדה כספית לא היה בה כדי למנוע הגשת הערעור במועד, בפרט שעה שהמבקש היה מיוצג מתחילתו של ההליך ובידי אותו עו"ד. יחד עם זאת לא מדובר באיחור קיצוני במידה המחייבת דחיית הבקשה ללא בחינת יתר השיקולים.

בבואי לבחון את סיכויי המבקש להביא לביטול פסק דינו של בית משפט קמא, אני סבור כי מדובר בסיכויים לא מבוטלים. נכון הוא שהגשת בקשה לדחיית מועד דיון אינה מצדיקה ברגיל העדרות מהדיון מבלי שבית המשפט הכריע בבקשה. יחד עם זאת בנסיבות המיוחדות של תיק זה ראוי היה שבית משפט קמא יגלה יתר גמישות ויעתר לבקשת הדחיה גם אם סבר כי בכך הוא הועמד בפני עובדה מוגמרת. מדובר בדיון שחל בחג הקורבן, חג מרכזי וחשוב לבני העדה המוסלמית. כידוע, המועדים המדויקים של חגי המוסלמים אינם ידועים מראש ומתפרסמים בסמוך לפני מועד החג (לרוב יום לפני החג). מכאן ניתן להסביר את הגשת הבקשה לדחיית מועד הדיון ברגע האחרון. הואיל ובית משפט קמא לא נתן החלטה בבקשה לא יכל ב"כ המבקש להיערך ולדאוג לייצוג מטעם עו"ד אחר תחתיו. יוער בהקשר זה כי אין זה ראוי לכפות על בעל דין ייצוג בידי עו"ד חליפי רק משום שהדיון חל ביום חג אותו נוהג בא כוחו לציין. חופש הדת וחופש הפולחן המהווים זכות יסוד בשיטתנו המשפטית, צריכים היו להוביל את בית משפט קמא לנהוג ביתר גמישות בבקשה שהונחה בפניו. (על חופש הדת המשתרע על חירותו של הפרט להאמין וחירותו לפעול על פי אמונתו תוך מימוש כלליה ומנהגיה "חופש הפולחן" ראו: בג"ץ 650/88 התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נ' השר לענייני דתות, פ"ד מב(3), 377) היעילות הדיונית חשובה אמנם אך אינה חזות הכל, ובנסיבות כגון אלו, כשהדבר אינו גורם עוול לצד שכנגד ראוי היה שבית משפט קמא ייעתר לבקשת הדחייה. לאור זאת, סבורני כי סיכויי של המבקש לביטול פסק דינו של בית משפט קמא טובים.

לאור זאת, אני מקבל את הבקשה ומורה על הארכת המועד להגשת הערעור עד למועד הגשתו בפועל.

הדיון בערעור יתקיים בפניי ביום 23.6.16 שעה 9:30.

ניתנה היום, א' סיוון תשע"ו, 07 יוני 2016, בהעדר הצדדים.